

Ontwerp

Kadernota 2023

December 2021

Ontwerp-Kadernota 2023
8 november 2021

Afbeelding voorzijde:

Het Chinese lichtfestival. ook wel
lantaarnfeest genoemd, in Ouwehands
Dierenpark. Auteur: E. Hinders.
Cat.# 100003, Topografisch Historische
Atlas Rhenen (157)

Bezoekadres

Karel de Grotestraat 30
3962 CL in Wijk bij Duurstede

Postadres

Regionaal Archief Zuid-Utrecht
Postbus 64 3960 BB Wijk bij Duurstede

Telefoon: 088 5300 170
E-mail: info@razu.nl

Inhoud

3	Voorwoord
4	Algemeen
4	<i>Het RAZU</i>
4	<i>Beleid en nieuwe taken</i>
4	<i>Het e-depot</i>
5	<i>Werkzaamheden in opdracht: Vijfheerenlanden</i>
6	Uitgangspunten begroting 2023
6	Toelichting op de lasten
6	<i>Personeelslasten</i>
7	<i>Bedrijfskosten</i>
7	<i>Kosten archiefbewaarplaats</i>
7	<i>Weerstandsvermogen en risico's</i>
8	Verantwoording

Bijlage Varianten met financiële paragrafen

Voorwoord

In deze Kadernota van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht (RAZU) worden, voorafgaand aan de meerjarenprogrammabegroting 2023-2026 de belangrijkste ontwikkelingen en wijzigingen in het financiële beleid voor het jaar 2023 beschreven. Conform het besluit uit december 2019 richt de kadernota zich enkel op de financiële en beleidsmatige uitgangspunten voor het nieuwe begrotingsjaar

De concept-Kadernota 2023 laat enkele verschillen zien ten opzichte van de begrotingsprognose 2023. Deze prognose is te vinden in de Programmabegroting 2022-2025 die op 29 juni 2021 is vastgesteld. De belangrijkste verschillen betreffen een verhoging van de personele lasten en een verhoging van de kosten voor inhuur diensten. Beide verhogingen zijn bij de betreffende paragrafen verderop in de concept-Kadernota 2023 toegelicht.

Een derde verschil kan volgen uit twee voorstellen die aan het bestuur ter besluitvorming worden voorgelegd tijdens de bestuursvergadering van 15 december 2021. Het eerste betreft de keuze voor het vervolg-scenario voor het inrichten van een e-depotvoorziening. Zie voor een toelichting hierna op p. 4 Het tweede betreft het oplossen van een knelpunt in de beschikbare capaciteit voor dienstverlening. Zie voor een toelichting hierna op p. 6.

De besluitvorming over beide voorstellen leidt tot acht mogelijke financiële varianten voor het jaar 2023: vier e-depot scenario's en aanvullend het besluit om wel of niet de beschikbare capaciteit voor dienstverlening uit te breiden. Om inzicht te geven in de financiële gevolgen van beide besluiten is een aanvullende notitie opgesteld met acht varianten van de financiële paragrafen. Bij de besluitvorming over deze concept-Kadernota wordt, volgend op de besluitvorming over het e-depotscenario en het knelpunt dienstverlening, de betreffende variant van de financiële paragrafen betrokken.

In 2022 wordt een nieuw beleidsplan voor de periode 2023-2026 opgesteld. De concept-Kadernota 2023 en de programmabegroting 2023-2026 in april zijn daarom op dit punt beleidsarm. Eventuele financiële gevolgen van het nieuwe beleidsplan voor de begroting 2023 zullen in de Kadernota 2024 en een begrotingswijziging 2023 en worden opgenomen.

Zoals gebruikelijk worden de in 2023 te maken kosten voor eenmalige cultuurhistorische projecten in de ontwerp-Programmabegroting voor 2023-2026 of in een Begrotingswijziging 2023 opgenomen. Omdat deze uitgaven geheel worden gedekt uit de 2% winstopslagreserve zijn ze niet van invloed op de gemeentelijke bijdragen. De projecten zelf en de kosten komen in de concept-Kadernota niet aan bod.

Algemeen

Het RAZU

Het Regionaal Archief Zuid-Utrecht is een gemeenschappelijke regeling van de gemeenten Bunnik, Houten, Utrechtse Heuvelrug, Rhenen, Vijfheerenlanden en Wijk bij Duurstede. De gemeenschappelijke regeling is ingegaan op 1 januari 2020 en is de rechtsopvolger van Regionaal Historisch Centrum Zuidoost Utrecht (2010-2019) en Streekarchivariaat Kromme Rijngebied – Utrechtse Heuvelrug (1996-2009).

De zes gemeenten hebben bij het RAZU taken belegd die volgen uit de Archiefwet 1995:

- de zorg voor en het beheer van de in de archiefbewaarplaats berustende archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten;
- het toezicht op het beheer van nog niet naar de archiefbewaarplaats overgebrachte archiefbescheiden van de deelnemende gemeenten;
- het stimuleren van de lokale en regionale geschiedbeoefening;
- het aanleggen, beheren en bewaren van een zo compleet mogelijke collectie bronnen op het gebied van de lokale en regionale geschiedenis.

Beleid en nieuwe taken

Het jaar 2023 is het eerste jaar van een nieuwe 4-jarige beleidsperiode. Het vigerende beleidsplan 2019-2022 *Vooruit met het verleden* wordt begin 2022 geëvalueerd. Uit medio/eind 2021 gevoerde gesprekken komt naar voren dat op alle 17 actielijnen van dit beleidsplan stappen zijn gezet. Een belangrijke actielijn betreft het inrichten van een e-depotvoorziening, ten behoeve van de wettelijke taak beheer en beschikbaar stellen van digitale archiefbescheiden. Besluitvorming hierover vindt plaats in december 2021.

Volgend op besluitvorming over het e-depot en bovengenoemde evaluatie wordt medio 2022 een nieuw beleidsplan voor de periode 2023-2026 opgesteld. Eventuele financiële consequenties van het nieuwe beleidsplan voor 2023 en de daaropvolgende jaren kunnen nog niet worden voorzien. Deze zullen worden verwerkt in de Kadernota 2024 en de Begrotingswijziging 2023.

Bij het opstellen van het nieuwe beleidsplan zal ook rekening gehouden worden met de effecten van het veranderend juridisch kader, specifiek het van kracht worden

van de nieuwe Archiefwet. De nieuwe archiefwet leidt o.a. tot een vervroeging van de overbrengingstermijn van 20 naar 10 jaar en een andere inrichting van het regime van openbaar en beperkt openbaar archief. De in opdracht van het ministerie van OCW uitgevoerde impactanalyses laten, vooral op dat tweede punt, een taakverzwaring zien bij zowel archiefvormer als archiefdienst, zoals ook door de VNG is opgemerkt.¹

Het e-depot

De pilot e-depot wordt in december 2021 afgerond. De pilot e-depot is voortgekomen uit het meerjarenbeleidsplan 2019-2022, vastgesteld door het bestuur van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht in december 2018. Op basis van dit beleidsplan is in 2019 een marktverkenning uitgevoerd, waarna het bestuur in de decembervergadering van 2019 een projectinitiatiedocument vaststelde dat als basis gold voor een tweejarige pilot.

De pilot e-depot heeft geresulteerd in vier mogelijke scenario's voor het vervolg. Deze scenario's verschillen in scope en daarmee in de verwachte kosten. Scenario 0 is het scenario waarbij er voor een door het bestuur vooraf bepaalde tijd wordt gewacht met het starten van een aanbesteding of ontwikkeling van het e-depot. Dit scenario heeft als consequentie dat het RAZU en de gemeenten niet voldoen aan de wettelijke verplichting ten aanzien van het beheer en beschikbaar stellen van digitale overheidsarchieven.

In scenario 1 wordt een bestaand e-depot uit de markt aanbesteed. Scenario 2 stelt voor om een modulair e-depot op basis van Common Ground op te bouwen. Scenario 3 combineert scenario's 1 en 2 door een e-depot aan te besteden én daarnaast, met dat e-depot, verder te ontwikkelen op basis van Common Ground.

Ieder scenario vraagt, naast het inrichten van de technische voorziening, een

¹ Reactie VNG op eerste impactanalyse (2017) via [Verkortings overbrengingstermijn: duurzame toegankelijkheid | VNG](#) Ledenbrief VNG met tweede impactanalyse (2019) via [Onderzoek gevolgen verkorting overbrengingstermijn archief | VNG](#) en reactie VNG op de tweede impactanalyse via [Verkortings termijn overbrenging naar archiefbewaarplaats | VNG](#)

uitbreiding van de formatie. Voor scenario 0 is deze voorzien op een uitbreiding van 0,5 FTE applicatiebeheer / medewerker digitale archieven ten behoeve van het beheer van het contentmanagementsysteem en het beheer van de digitale particuliere archieven en collecties die het RAZU inmiddels in beheer heeft (buiten een e-depotvoorziening). De scenario's 1, 2 en 3 vragen een gefaseerde uitbreiding van de formatie met 2 FTE in 2023 ten behoeve van applicatiebeheer en medewerker digitale archieven. Naast de structurele uitbreiding van de formatie vraagt het aanbesteden (scenario 1 en 3) danwel het ontwikkelen (scenario 2 en 3) ook incidentele inzet van extra mensen.

De financiële consequenties zijn, per scenario, opgenomen in het eindrapport van de e-depot pilot. In afwachting van de besluitvorming over de vier scenario's zijn de financiële consequenties daarvan in een separate notitie over de varianten opgenomen.

De programmabegroting 2022-2026 vermeldt een bestemmingsreserve e-depot van € 42.451,- op 1 januari 2022. Naar verwachting zal deze bestemmingsreserve op 1 januari 2022 hoger zijn nl. € 55.045,-. De reden is dat er in 2021 minder is uitgegeven in de e-depot pilot dan verwacht. Afhankelijk van het gekozen scenario kan deze reserve worden ingezet. Bij scenario 0 blijft de reserve bestaan tot het moment waarop een vervolgtraject wordt gestart. Bij de overige scenario's is het voorstel de reserve in 2022 aan te spreken, om een begrotingswijziging 2022 op dit punt zo beperkt mogelijk te houden.

Werkzaamheden in opdracht: Vijfheerenlanden

Naast de reguliere jaarlijkse bijdrage als deelnemer aan de GR is met Vijfheerenlanden in augustus 2020 een prestatieovereenkomst gesloten voor het wegwerken van achterstanden in het bewerken van de archieven van de drie voormalige gemeenten Leerdam, Vianen en Zederik. De overeenkomst heeft een maximale looptijd van tien jaar, met een aanvang op 1 maart 2020 en een formeel einde op 31 december 2030. Binnen die periode moet het RAZU voor een bedrag van maximaal € 632.000 exclusief BTW de in een bijlage bij de prestatieovereenkomst omschreven inventarisatiewerkzaamheden verrichten en de archiefstukken goed verpakken en zo nodig laten restaureren.

Voor het in oktober 2020 door Vijfheerenlanden aan het RAZU betaalde totaalbedrag van € 764.720 inclusief BTW is een geormerkte bestemmingsreserve gevormd ter grootte van € 632.000. Voorafgaand aan elk kalenderjaar worden een werkplanning en begroting gemaakt en na afloop een financieel en operationeel verslag.

Aangezien de werkelijke onttrekkingen van jaar tot jaar zal verschillen, worden bij de raming de drie componenten waaruit de bestemmingsreserve bestaat (€ 532.000 salariskosten, € 50.000 materiaalkosten en € 50.000 restauratiekosten) vanaf 2020 gelijkelijk verdeeld over de looptijd van tien jaar. Met ingang van de Kadernota 2021 zijn jaarlijks drie begrotingsposten (tijdelijke personeelskosten, tijdelijke materiaalkosten en tijdelijke restauratiekosten) ter grootte van € 63.200 (= 10% van de bestemmingsreserve) opgenomen voor specifieke werkzaamheden voor Vijfheerenlanden. Aangezien deze kosten worden gedekt uit de bestemmingsreserve hebben ze geen effect op de gemeentelijke bijdragen.

Vanaf 1 januari 2022 wordt voor een periode van vijf jaar een medewerkster aangetrokken specifiek voor de werkzaamheden voor Vijfheerenlanden. Hiermee is de openstaande vacature medewerker archieven opgevuld. Omdat voor deze 'werkzaamheden in opdracht' naast deze medewerkster ook andere vaste medewerkers van het RAZU worden ingezet en de daadwerkelijke inzet daardoor van jaar tot jaar kan verschillen worden de extra inkomsten gebruikt voor de tijdelijke inhuur van personeel passend bij de prioriteiten die per jaar gesteld worden.

Uitgangspunten begroting 2023

Het uitgangspunt van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht is om behoudend maar ook realistisch te begroten en de lastenverzwaring voor de deelnemende gemeenten zoveel mogelijk te beperken.

Van invloed op de hoogte van de bijdragen voor 2023 zijn de volgende factoren:

- Op basis van de actuele CAO worden de salariskosten jaarlijks geïndexeerd met 1,1%.
- Voor prijsgevoelige uitgaven en de contractueel vastgelegde indexatie voor de huur-, dienstverlenings- en servicekosten is rekening gehouden met een prijsstijging van 1% per jaar, conform afspraken in de betreffende overeenkomsten.
- De overige posten worden in 2023 niet geïndexeerd. In 2022 zal, aan de hand van de ontwikkeling van de CPI-index, bepaald worden of een indexatie van de overige posten vanaf 2024 nodig is.
- De vijfjaarlijkse herijking van de twee grondslagen (aantal inwoners en hoeveelheid archief per gemeente) voor de kostenverdeelsleutel, geldend voor de periode 2021 t/m 2025.

Toelichting op de lasten

Personeelslasten

In de begroting vanaf 2023 wordt rekening gehouden met een verhoging van de salarislaster van 1,1%. Sinds 2015 wordt bovendien 3% van de salarislaster begroot voor overige personeelslasten, terwijl hieruit zo nodig ook een kleine stijging van werkgeverslasten kan worden betaald. De personeelslasten worden voor 2023 begroot op € 664.685. Dit is hoger dan de raming in de Programmabegroting 2022-2025 omdat is uitgegaan van werkelijke uren, inschaling en periodieke salarisverhoging.

Vooruitlopend op besluitvorming door het bestuur van het RAZU in december 2021 is uitgegaan van de voortzetting van de aanstelling van de tweede informatieadviseur na april 2022. Deze uitbreiding sluit aan bij de wettelijke taak die het RAZU er sinds 2019 heeft bijgekregen: het adviseren en ondersteunen van de gemeenten op het gebied van het lange termijn beheer van digitale archieven. De uitbreiding anticipeert ook op de veranderende archiefwetgeving en de intensivering van de adviesrol vanuit het RAZU die daaruit voortkomt. De salariskosten waren al verwerkt in de Programmabegroting 2022-2025 (juni 2021 vastgesteld) en zijn daarmee ook opgenomen in de concept-Kadernota 2023.

In het derde kwartaal van 2021 is vastgesteld dat er knelpunten zijn in de dienstverlening van het RAZU. De oorzaak ligt onder andere in de stijging van het aantal raadgevingen van bouwvergunningen, de effecten van het privacy programma en de inzet van vaste medewerkers in het project Vijfheerenlanden. De beschikbare capaciteit voor dienstverlening is eind 2021 0,84 FTE. Uit berekeningen blijkt dat 2 FTE nodig is om het minimale dienstverleningsniveau te halen. Het knelpunt is in de periode maart 2020 – juni 2021 niet gesignaleerd omdat, vanwege de geldende Corona maatregelen, de dienstverlening in die periode tot een minimum beperkt was.

Een optie voor de oplossing van dit knelpunt kan gevonden worden in de uitbreiding van de beschikbare formatie met 1,2 FTE. Het voorstel hiervoor, met onderbouwing, is ter bespreking en besluitvorming geagendeerd tijdens de bestuursvergadering van december 2021.

In afwachting van de besluitvorming over de uitbreiding met 1,2 FTE ten behoeve van dienstverlening zijn de financiële consequenties in de separate notitie over varianten bij de kadernota opgenomen.

Bedrijfskosten

Het RAZU heeft verschillende dienstverleningsovereenkomsten gesloten. Deze dienstverleningsovereenkomsten zijn aangegaan voor meerdere jaren en bevatten in de meeste gevallen een prijsindexatie. In de begroting wordt daarom rekening gehouden met een prijsstijging van 1% per jaar. Aangezien verschillende overeenkomsten in 2021 en 2022 zijn herzien of in 2023 worden herzien, met hogere kosten tot gevolg, is deze kostenpost hoger dan vermeld in de begrotingsprognose 2023. Daarnaast worden voortaan alle langdurige dienstverleningsovereenkomsten voortaan begroot en verantwoord via de post inhuur Diensten. Hiermee stijgt deze post in 2023 naar € 83.000,-.

De dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Wijk bij Duurstede betreft de locatie en facilitaire zaken. In 2021 is de dienstverleningsovereenkomst herzien, ingaande per 2021. De jaarlijkse kosten worden geïndexeerd en op nacalculatie bepaald.

De ICT dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Houten is in 2021 herzien. De definitieve overeenkomst moet nog worden afgesloten, maar de kostenraming (ingaande 2022) is € 25.000 met indexatie.

De HR-dienstverleningsovereenkomst met de gemeente Houten is in 2010 afgesloten. Sinds 2010 heeft geen prijsindexatie plaats gehad. Eind 2021 zijn gesprekken gestart tussen het RAZU en de gemeente Houten over een nieuwe dienstverleningsovereenkomst die in zou moeten gaan op 1 januari 2023. Hoewel de gesprekken nog in de verkennende fase zitten en er nog geen zicht is op de nieuwe kosten wordt in deze concept-Kadernota 2023 wel rekening gehouden met een verhoging.

De dienstverleningsovereenkomst met Non Profit Support is afgesloten in 2021 en wordt begin 2022 geëvalueerd. Mocht de evaluatie leiden tot een uitbreiding van de dienstverlening en hogere structurele kosten dan biedt het geraamde overheadbudget hiervoor ruimte.

Sinds 25 augustus 2020 heeft het RAZU een overeenkomst met een Functionaris Gegevensbescherming. De kosten hiervoor worden voortaan opgenomen bij de post Inhuur Diensten.

Sinds 2021 heeft het RAZU een overeenkomst met Rentokil voor ongedierte preventie. De kosten hiervan worden opgenomen bij de post Inhuur Diensten.

In 2022 zal het RAZU een onderhoudscontract afsluiten met Magista systems voor het periodiek onderhoud van de verrijdbare stellingkasten in de depots. De kosten hiervan zijn nog niet bekend.

Kosten archiefbewaarplaats

De kosten van de huidige archiefbewaarplaats bestaan uit drie componenten. Het onderdeel kapitaallasten is in 2010 vastgesteld en zal niet stijgen. Bij de andere twee componenten, te weten de exploitatiekosten en de servicekosten, wordt contractueel indexatie toegepast. Alle kosten die onder de contractuele afspraken vallen worden met hetzelfde percentage geïndexeerd. De hoogte daarvan wordt pas definitief bepaald in november van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. De huidige stijging van 1% betreft dan ook een schatting.

Sinds 2021 huurt het RAZU extra ruimte in de gemeentelijke archiefbewaarplaats van Wijk bij Duurstede. Ook op deze huur is een indexatie van toepassing.

Weerstandsvermogen en risico's

Het RAZU heeft op de balans alleen financiële activa. Ten aanzien van materiele eigendommen is in dat opzicht geen risico aanwezig. Een eventueel negatief exploitatiesaldo wordt door de deelnemende gemeenten afgewikkeld.

De archieven en collecties die zich in de archiefbewaarplaats bevinden zijn niet verzekerd. Dat is een keuze die door veel archiefdiensten en musea wordt gemaakt gezien de beperkte risico's en de hoge verzekeringskosten.

Een laatste risico tenslotte is dat door de geringe omvang van de organisatie en de voor de meeste taken vereiste specifieke deskundigheid en ervaring, langdurige ziekte van medewerkers of onverwacht vertrek van medewerkers, zonder adequate vervanging in kwalitatieve en kwantitatieve zin, onvermijdelijk een bedrijfsrisico vormt.

Verantwoording

De huidige planning- en controlcyclus met betrekking tot de jaarrekening, begroting, kadernota en begrotingswijzigingen van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht is gebaseerd op de GR en sluit zoveel mogelijk aan bij de cycli van de deelnemende gemeenten. Accountantskantoor Van Ree doet sinds 2015 de jaarrekeningcontrole en rapporteert hierover in april aan het bestuur.

De jaarrekening wordt opgesteld in het eerste kwartaal volgend op het begrotingsjaar, conform de bepalingen van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV). Na controle door de accountant wordt deze, samen met de begroting voor het daaropvolgende jaar, aan de aan de GR deelnemende gemeenten toegezonden. Daarna volgt de vaststelling door het bestuur van het Regionaal Archief Zuid-Utrecht en toezending aan de provinciale toezichthouder.